

**ДЕРЖАВНА ФІСКАЛЬНА СЛУЖБА УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Голова Приймальної комісії
Університету ДФС України
П. В. Пашко
«27» березня 2018 р.

**ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ
при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра
на I курс (зі скороченим терміном навчання)
та на II курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця)
на основі здобутого ОКР молодшого спеціаліста
галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки»
за спеціальністю 053 Психологія**

ЗМІСТ

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА	3
2. ЗМІСТ ФАХОВИХ ВСТУПНИХ ВИПРОБУВАНЬ З НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН.....	4
3. ЗРАЗОК ЕКЗАМЕНАЦІЙНОГО ЗАВДАННЯ ДЛЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ	6
4. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ.....	14
5. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ.....	15

1. ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма фахового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра на I курс (зі скороченим терміном навчання) та на II курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» на основі здобутого ОКР молодшого спеціаліста, розроблена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня.

Програма фахового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія», включає матеріал навчальної програми з курсу «Психологія».

Метою фахового вступного випробування для здобуття ступеня вищої освіти бакалавр за спеціальністю 053 «Психологія» є виявлення рівня знань, умінь і навичок, одержаних вступниками відповідно до освітньо-професійної програми молодшого спеціаліста.

Головним завданням фахового вступного випробування є виявлення у вступників спеціальних знань і практичних навичок з комплексу фахових навчальних дисциплін.

Програма фахового вступного випробування складається з пояснювальної записки, змісту фахових вступних випробувань з навчальних дисциплін, критеріїв оцінювання результатів фахового вступного випробування, списку рекомендованих джерел.

ЗМІСТ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ»

Тема 1. Предмет, завдання та методи психології

Предмет і завдання психології як науки. Основні етапи становлення психологічної науки. Лабораторія Вундта. Методи психологічного дослідження: спостереження, експеримент, тестування, анкетування, метод вивчення продуктів діяльності. Використання психологічних методів дослідження в професійній діяльності. Специфіка сучасного етапу розвитку психології. Сучасні напрями психології: гуманістична психологія, гештальтпсихологія, психоаналіз.

Тема 2. Психіка і мозок. Стадії розвитку психіки

Сутність поняття «психіка». Взаємозв'язок психіки і нервової системи. Основні закони вищої нервової діяльності. Стадії розвитку психіки. Системність у роботі великих півкуль головного мозку. Функціональна асиметрія головного мозку. Особливості діяльності правої і лівої півкуль головного мозку. Взаємозв'язок рівнів розвитку психіки і форм поведінки живих організмів. Розвиток психіки у людей і тварин.

Тема 3. Особистість і її структура

Поняття «індивід», «особистість», «індивідуальність». Істотні характеристики і рушійні сили розвитку особистості. Структурні компоненти особистості. Направленість особистості: світогляд, інтереси, установки, переконання, тощо. Їх формування і розвиток в онтогенезі. Самооцінка особистості, особливості її формування.

Тема 4. Пізнавальні процеси

Загальна характеристика процесів і станів. Класифікація психічних процесів. Увага, природа, види, властивості. Відчуття, поняття, види, рефлексорна природа, загальні властивості. Сприйняття: поняття, види, властивості. Пам'ять: поняття, асоціації та їх види, індивідуальні властивості та види пам'яті. Уява: види, процес створення образів. Мислення: поняття, види, процеси та форми мислення.

Тема 5. Емоційно-вольові процеси. Психічні стани

Особливості емоційної сфери людини. Види емоцій. Почуття: поняття, характерні особливості, види. Вольові якості особистості. Структура вольової поведінки. Психічні стани людини: настрій, стрес, фрустрація, афект. Саморегуляція поведінки людини. Проблема критичної ситуації. Стресогенні життєві події. Фізіологічні механізми стресу. Стрес та імунна система людини. Стрес і хвороби. Попередження стресу та його профілактика. Актуальність проблеми саморегуляції психічних станів в професійній діяльності податкового міліціонера.

Тема 6. Спілкування, його структура, функції

Поняття і види спілкування. Маніпулятивне та діалогічне спілкування.

Структура спілкування. Сторони спілкування: комунікація, взаємодія, передача інформації. Невербальні компоненти спілкування. Бар'єри спілкування.

Тема 7. Конфлікти у професійній сфері

Предмет та завдання конфліктології, динаміка розвитку і механізми конфлікту, стилі управління конфліктами. Стратегії їх розв'язання. Типи конфліктних особистостей. Картографія конфлікту.

ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ З ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ»

1. Варій М. Й. Загальна психологія: [підр. для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М. Й. – [3-тє вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 1007 с.
2. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. Курс лекций / Гиппенрейтер Ю.Б. – М.: ЧеРо, при участии издательства Юрайт, 2012. – 336 с.
3. Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасєка О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
4. Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [Скрипченко О.В., Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела, 2011. - 464 с.
5. Копець Л.В. Психологія особистості: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Копець Л.В. – К.: Вид дім. «Києво-Могилянська академія», 2014. – 460 с.
6. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посіб. – 2-ге вид., допов. / М'ясоїд П.А. – К.: Вища шк., 2011. – 487 с.
7. Маклаков А. Г. Общая психология /Маклаков А. Г. - СПб: Питер, 2013.– 592 с.: ил.
8. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник/-Максименко С.Д. – К.: «Центр навчальної літератури», 2014. – 222 с.
9. Павелків Р.В. Загальна психологія: підручник / Павелків Р.В. - К.: Кондор, 2012. – 576с.
10. Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2011. – 560 с.

2. ЗРАЗОК ЗАВДАННЯ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Державна фіскальна служба України
Університет державної фіскальної служби України

ТЕСТОВЕ ЗАВДАННЯ

для проведення фахового вступного випробування при вступі на навчання для здобуття ступеня бакалавра на І курс (зі скороченим терміном навчання) та на ІІ курс (з нормативним терміном навчання на вакантні місця) на основі здобутого ОКР молодшого спеціаліста галузі знань 05 «Соціальні та поведінкові науки» за спеціальністю 053 «Психологія»

На виконання завдань тесту Вам дається 2 години.
На кожне завдання пропонується 4 варіанти відповіді.
Тільки один варіант відповіді є правильним.
Ніяких виправлень у даних відповідях не допускається.
Вступне тестове завдання з 1 до 50 оцінюється в 2 бали.
Хай Вам щастить!

Варіант № 1

1. Мислення, уявлення, пам'ять, відчуття, сприйняття. Названі поняття являють собою:

- а) психологічні факти;
- б) психічні явища;
- в) психічні процеси
- г) усі відповіді вірні;

2. Який вид уваги привертають ці умови? Учениця розповідає: «Я хочу знати геометрію, але вона мені важко дається. Слухаючи вчителя, я іноді помічаю, що думка моя десь інде. Тоді я нагадую собі, що потрібно краще стежити за тим, що говорить учитель, адже дома буде ще важче самій розібрати теорему. Я про себе повторюю кожне слово вчителя і так підтримую свою увагу» (за А.І. Гебосом). Оберіть правильну відповідь:

- а) мимовільну;
- б) довільну;
- в) після довільну;
- г) усі відповіді правильні;

3. До основних методів психології належать:

- а) методи спостереження й анкетування;
- б) опитування й експерименту;
- в) експерименту і тестів;

г) спостереження й експерименту;

4. Складні видові форми поведінки, організація і цілі яких генетично детерміновані, називаються:

- а) рефлексом;
- б) імпринтингом;
- в) інстинктом;
- г) подразливістю;

5. Звички домашніх тварин є проявом:

- а) научіння;
- б) інстинктів;
- в) наслідування;
- г) інтелектуальної поведінки;

6. Вища форма психічного відображення, яка інтегрує всі інші форми відображення і властива лише людині – це:

- а) мислення;
- б) свідомість;
- в) воля;
- г) пам'ять;

7. Елементом структури діяльності є:

- а) поведінка;
- б) активність;
- в) дія;
- г) настрій;

8. Процес накопичення особистістю досвіду шляхом перетворення зовнішніх елементів предметної діяльності і спілкування у внутрішній план, називається:

- а) виховання;
- б) научіння;
- в) інтеріоризація;
- г) соціалізація;

9. Мовлення – це:

- а) психічне явище;
- б) процес спілкування засобами мови;
- в) обмін інформацією між людьми;
- г) усі відповіді правильні.

10. Міміка і жести – це :

- а) спонтанний прояв душевного стану людини в даний конкретний момент;
- б) доповнення до мовлення;
- в) зрадницький прояв нашої самосвідомості;

г) усі відповіді правильні;

11. У якому з наведених нижче описів правильно характеризується метод психологічного спостереження:

а) дослідження проводилось із застосуванням спеціальної апаратури, але без певного плану й без втручання в хід подій;

б) дослідник, не порушуючи природного перебігу досліджуваних явищ проводить роботу спрямовано й організовано безпосередньо або із застосуванням реєструючої апаратури (кіно, магнітофон) і в протоколі фіксує лише факти в такому вигляді, у якому вони виявляються;

в) дослідник активно втручається в хід подій, проводить роботу цілеспрямовано і організовано і фіксує факти в такому вигляді, у якому вони виявляються;

г) усі відповіді правильні;

12. Умови життя:

а) впливають на психічний розвиток дитини через її діяльність;

б) впливають на психічний розвиток дитини безпосередньо;

в) не впливають на психічний розвиток особистості;

г) усі відповіді правильні;

13. Яке з наведених положень розглядається як правильне:

а) навчання й виховання якоюсь мірою випереджають розумовий розвиток;

б) розумовий розвиток випереджає деякою мірою навчання і виховання;

в) розумовий розвиток відбувається в єдності з навчанням та вихованням;

г) усі відповіді правильні;

14. Виберіть правильну відповідь. Основна умова розвитку рецепторів новонародженої дитини – це:

а) догляд за дитиною;

б) чіткий режим дня й догляд за дитиною;

в) одержання зовнішніх вражень;

г) усі відповіді правильні.

15. У якому рядку названі всі структурні компоненти сюжетно-рольової гри:

а) зміст, іграшки, ролі, правила, ігрові дії;

б) іграшковий матеріал, гравці, сюжет, зміст, правила;

в) іграшки, гравці, зміст, правила;

г) усі відповіді правильні;

16. Предметом педагогічної психології є:

а) психологічні закономірності розвитку учня;

б) психологічні механізми взаємодії вчителя і учня;

в) зміни особистості у процесі і результаті навчання і виховання;

г) закономірності навчання;

17. Однією з основних проблем педагогічної психології є проблема співвідношення:

- а) навчання, виховання і розвитку;
- б) навчання, виховання та індивідуального підходу;
- в) розвитку та індивідуального підходу;
- г) інтелекту і чутливих періодів розвитку;

18. Підставою поділу пам'яті на мимовільну і довільну є ...

- а) провідний аналізатор
- б) предмет відображення
- в) активність суб'єкта
- г) вид діяльності

19. Інтелектуальний стиль діяльності – це:

- а) індивідуально-своєрідний спосіб постановки і розв'язання проблем;
- б) індивідуально-своєрідний спосіб бачення проблемної ситуації;
- в) характеристика індивідуального стилю навчання;
- г) характеристика виконання учнем завдання;

20. Когнітивний стиль – це:

- а) спосіб пізнання;
- б) індивідуально-своєрідний спосіб переробки інформації про актуальну ситуацію;
- в) індивідуально-своєрідний спосіб сприймання реальності;
- г) індивідуально-своєрідний спосіб навчання;

21. Те, що незавершені дії запам'ятовуються краще, виражає ефект:

- а) ореолу
- б) плацебо
- в) Б.В. Зейгарник
- г) новизни

22. Активне втручання дослідника в діяльність випробуваного з метою створення умов для встановлення психологічного факту називається:

- а) контент-аналізом
- б) аналіз продуктів діяльності
- в) бесідою
- г) експериментом

23. Вміння людини висувати нові завдання і знаходити шляхи їх вирішення, не вдаючись до допомоги інших людей, характеризує таку якість мислення, як:

- а) ширина
- б) глибина
- в) самостійність
- г) гнучкість

24. Здатність утримувати у фокусі уваги одночасно декілька об'єктів виступає характеристикою:

- а) розподілу уваги
- б) переключення уваги
- в) персеверації
- г) об'єму уваги

25. Тип темпераменту, що характеризується легкою вразливістю і схильністю до глибоких переживань, властивий:

- а) холерику
- б) сангвініку
- в) флегматику
- г) меланхоліку

26. Стан надмірного та довготривалого психічного напруження, який виникає в людини, якщо її нервова система отримує значне емоційне перевантаження – це:

- а) нудьга
- б) фрустрація
- в) депресія
- г) стрес

27. Індивідуальне поєднання стійких психічних особливостей людини, що обумовлює типовий для даної особистості спосіб поведінки за певних життєвих умов і обставин називається:

- а) здібностями
- б) мотивами
- в) темпераментом
- г) характером

28. Вид мислення, що спирається на безпосереднє сприйняття предметів, реальне перетворення в процесі дій з предметами, називається ... мисленням.

- а) наочно-дієвим
- б) наочно-образним
- в) словесно-логічним
- г) абстрактним

29. В умінні проникати в сутність складних явищ, процесів проявляється така якість мислення, як

- а) широта
- б) глибина
- в) самостійність
- г) гнучкість

30. Акуратність, бережливість, щедрість - це:

- а) риси, що характеризують ставлення особистості до речей

- б) риси, які проявляються по відношенню до інших
- в) система відносин людини до самого себе
- г) риси, які виявляють ставлення до діяльності

31. Психологія – це:

- а) сукупність принципів, методів і засобів управління колективами з метою підвищення ефективності їх
- б) наука, яка вивчає загальні закономірності виникнення, функціонування та розвитку психіки
- в) наука, яка вивчає цілеспрямований вплив однієї системи на іншу з метою зміни її поведінки в певному напрямі
- г) наука, яка вивчає сукупність правил, процесів і дій, що забезпечують вивчення поведінки людини

32. Піраміду потреб побудував:

- а) Мак-Грегор;
- б) Маслоу;
- в) Мак-Клелланд;
- г) Герцберг

33. Які з названих є структурними елементами психіки?

- а) психічні пізнавальні процеси;
- б) психічні властивості;
- в) психічні стани;
- г) усі відповіді вірні

34. Апперцепція – це:

- а) залежність сприймання від змісту психічного життя, індивідуально-психологічних характеристик особистості, інтересів, потреб, здібностей;
- б) подразник, що викликає не тільки специфічні відчуття, а й додаткові;
- в) сукупність дій щодо формування і прийняття управлінських рішень;
- г) сукупність послідовних дій психолога

35. Яке з перерахованих понять не є психічним утворенням:

- а) знання;
- б) навички;
- в) уміння;
- г) темперамент;

36. Властивостями уваги не є:

- а) обсяг;
- б) стійкість;
- в) переключення;
- г) синтез

37. Що з наведеного не є формою мислення?

- а) поняття;
- б) судження;
- в) висновок (умовивід);
- г) індукція.

38. Що з наведеного не є операцією мислення?

- а) аналіз;
- б) синтез;
- в) висновок (умовивід);
- г) порівняння.

39. Хто був засновником першої в світі лабораторії експериментальної психології:

- а) М.Вебер;
- б) В. Вундт;
- в) Ф.Тейлор;
- г) Д.Мак-Грегор

40. За особливостями запам'ятовування пам'ять є:

- а) наочно-образна;
- б) рухова;
- в) емоційна;
- г) всі відповіді вірні.

41. Предметом психології є:

- а) розвиток емоцій і почуттів;
- б) розвиток і прояви психічних явищ;
- в) закономірності розвитку і проявів психічних явищ та їх механізмів;
- г) всі відповіді правильні.

42. Метод спостереження входить до групи:

- а) емпіричних методів;
- б) організаційних методів;
- в) обробки даних;
- г) інтерпретаційних методів.

43. «Пізнання» – це:

- а) відображення в мозку людини окремих властивостей предметів і явищ об'єктивного світу внаслідок їх безпосереднього впливу на органи чуття;
- б) система ідей, принципів, законів, норм оцінок, що регулюють стосунки між людьми;
- в) процес цілеспрямованого відображення об'єктивної реальності у свідомості людей;
- г) всі відповіді правильні

44. Робінзон Крузо після налагодження свого побуту на безлюдному острові потерпав, насамперед, від того, що були незадоволені його:

- а) біологічні потреби;
- б) соціальні потреби;
- в) ідеальні потреби;
- г) пізнавальні потреби.

45. «Вміння» – це:

- а) свідома активність, що виявляється в системі дій, спрямованих на досягнення поставленої мети;
- б) готовність людини успішно виконувати певну діяльність, що ґрунтується на знаннях і навичках;
- в) часткова автоматизація виконання і регулювання доцільних рухів;
- г) всі відповіді правильні.

46. «Творчість» – це:

- а) продуктивна людська діяльність, здатна породжувати якісно нові матеріальні та духовні цінності суспільного значення;
- б) рівень розвитку здібностей, який виявляється в діяльності людини, спрямованій на відтворення вже відомих зразків матеріальної та духовної культури;
- в) прагнення досягти мети того рівня складності, на яку людина вважає себе здатною;
- г) всі відповіді правильні.

47. Стан надмірного та довготривалого психічного напруження, яке виникає в людини, якщо її нервова система отримує значне емоційне перевантаження – це

- а) нудьга;
- б) стрес;
- в) депресія;
- г) горе.

48. Термін грецького походження, який означає «риса», «ознака», «відбиток»:

- а) переконання;
- б) досвід;
- в) характер;
- г) властивість

49. Прикладом професії типу «людина – людина» є:

- а) електрослюсар, водій, токар, електрик, шахтар, монтажник, фрезерувальник;
- б) архітектор, артист, скульптор, художник, реставратор, письменник, фотограф;
- в) вчитель, лікар, міліціонер, адвокат, офіціант, стюардеса, екскурсовод;

г) всі відповіді правильні.

50. Концепція про рефлекторну природу психіки людини представлена у працях:

- а) Ч. Дарвіна;
- б) І.П. Павлова;
- в) Д.І. Менделєєва;
- г) Аристотеля

Голова фахової атестаційної комісії _____

3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ФАХОВОГО ВСТУПНОГО ВИПРОБУВАННЯ

Фахове вступне випробування проводиться у строки та згідно з Правилами прийому до Університету державної фіскальної служби України в 2018 році.

Форма проведення – тестова.

Кількість тестових завдань в екзаменаційному білеті – 50.

Кожне завдання передбачає чотири варіанти відповіді один із яких правильний.

Тривалість тестування – 2 астрономічні години.

Складеним вважається фахове вступне випробування за результатами якого вступник набрав не менше 50% від загальної кількості балів.

Максимальна кількість балів, яку може набрати вступник за результатами фахового вступного випробування становить – 100 балів (правильна відповідь на один тест – 2 бали).

Шкала переведення кількості правильних відповідей у кількість балів, отриманих за результатами фахового вступного випробування за 100-бальною та 2-бальною шкалою

Кількість вірно виконаних тестових завдань	Кількість балів, отриманих за результатами фахового вступного випробування	Еквівалент оцінки за 2-х бальною шкалою
45-50	90-100	зараховано
35-44	70-88	
25-34	50-68	
0-24	0-48	не зараховано

5. ПЕРЕЛІК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

З ДИСЦИПЛІНИ «ПСИХОЛОГІЯ»

1. Варій М. Й. Загальна психологія: [підр.для студ. вищ. навч. закл.] / Варій М.Й. – [3- те вид.]. – К.: Центр учбової літератури, 2011. – 1007 с.
2. Гиппенрейтер Ю.Б. Введение в общую психологию. Курс лекций / Гиппенрейтер Ю.Б. – М.: ЧеРо, при участии издательства Юрайт, 2012. – 336 с.
3. Загальна психологія. Навч. посіб. / [Сергеєнкова О.П., Столярчук О.А., Коханова О.П., Пасека О.В.]. – К.: Центр учбової літератури, 2012. – 296 с.
4. Загальна психологія: [підручник для студ. вищ. навч. закладів] / [Скрипченко О.В., Л.В. Долинська, З.В. Огороднійчук ін.]; Нац. пед. ун-т ім. М.П. Драгоманова. - К. : Каравела , 2011. - 464 с.
5. Копець Л.В. Психологія особистості: [навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл.] / Копець Л.В. – К.: Вид дім. «Києво-Могилянська академія», 2014. – 460 с.
6. М'ясоїд П.А. Загальна психологія: Навч. посіб. – 2-ге вид., допов. / М'ясоїд П.А. – К.: Вища шк., 2011. – 487 с.
7. Маклаков А. Г. Общая психология / Маклаков А. Г. — СПб: Питер, 2013. – 592 с.: ил.
8. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник /- Максименко С.Д. – К.: «Центр навчальної літератури», 2014. – 222 с.
9. Павелків Р. В. Загальна психологія: підручник / Павелків Р.В. - К.: Кондор, 2012. – 576с.
10. Психологія: Підручник / [Ю.Л. Трофімов, В.В. Рибалка, П.А. Гончарук та ін.; за ред. Ю.Л. Трофімова]. – К.: Либідь, 2011. – 560 с.

Голова фахової атестаційної комісії
